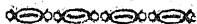

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 50.

Költ Bétsbenn, Szent Iván Havának (Júniusnak)
25-dik napján 1799-dik Esztendőbenn.

Béts.

Egygy nagyra szüetett jeles Tiszt Hazánkfiá-
nak következendő Levele, már a' múltt posta
naponn kezünkben volt: de akkor bé nem te-
hettük Hírmondónkba: közöllyük tehát a' mai-
bann.

*A' Táborbann Winterthúrndál Máj. 28-di-
kán egy Prés-házbann: — „Innen Helvétzia'
kebeléből, Zürich' hegyvölgyes, erdős, termé-
keny, bőború, romántos vidékéről, a' hol Gess-
ner — nem a' vérontó bajnokot, hanem az ára*

H h h

tatlan, szelid, boldog pásztori életnek arany ide-
jét olly szépen éneklé; a' hol mezei képeihez,
az ide való szép vidék, maga nyújtá, azon az
egész Világnak olly igen tetsző eleven színeket,
mellyek Gelsnert egygyetlenné, 's el érhetetlen-
né teszik, költése' nemében — innen —

De, a' hol haj! Márs most vért ont,
Nemzeteket dúl, emésztt 's ront; —

Helvétzia' nyögő Népe,

Kit a' vad Frantz úgy meg-tépe!

Tell' fiai, ne sírjatok!

Itt Károly, kit rég vártatok, —

Károly a' ti Messiástok;

Itt ő vele meg-váltástok.

Itt fiai Hunniának,

Kedveltjei Bellónának —

Fut előttök a' Frantzia,

Mert tudja, hogy halál fia,

Ki a' síkra Magyarokkal kél,

Mert ez csak az Istentől fél —

Remély, remély, Helvétzia!

Meg-vált Károly, és Hunnia. —

innen botsátom, Barátom, hozzád Leveletem. “

Minekutánna Generál Hotze Saint Gallenig
nyomúlt elő Seregével, és velünk, kik leg se-
rényebbek valánk, (mert mi valánk leg előbb)
már egy lineábann állott; Károly, Századunk-
nak Alcibiadese is által küldé a' Rajnánn Sere-
gét, részszerént Stein-nál, részszerént Schafhau-
senen innen Paradiesnál. Menvén mi, mentek
a' Frantziák is; 's így a' Rajnánn puskaövés
nélkül szállánk által, Schafhausennél három na-

pig táborozánk. A' Helvétusok szívessenn láttak bennünket. — Máj. 24-dikénn a' Thúr vizénél, előljáró Seregünk meg-ütközött az ellenséggel; de a' Thúr miatt nem nyomúlhatott előbbre. Ezen alkalmatossággal Gen. Piatsek, a' ki lovasságunkat vezérlé, három sebet kapott (kéttség kívül, tsak a' nagyobb sebek számát akarta ki tenni a' Levélíró Úr); 's Gen. Kienmayer úszással menté meg életét. A' Mézáros Hufzárok, kik kevés számmal az egézfz ott lévő Fr. Seregbe rohantak, — melly tsak néhány nappal az előtt, 10 ezer Hollandiából érkezett segítséggel szaporodott meg — sokat veztettek. Nem is vala szándéka Károlynak itt előbbre nyomúlni; tsak fortély vólt az itt tett próba. — 25-dikénn éjtfzaka, a' Thúrnak menttébenn vízfza vivé Seregének egy részét Károly. Egézfz éjjel mentünk. — 26 dikánn, az erdőkben és völgyekben valánk el rejtve. A' jövő éjtfzakát ismét tovább, és a' hol az ellenség meg sem gondolá, által menénk a' Thúron. Frauenfeldenn túl találánk meg az ellenséget tegnap hajnal hasadtakor, és meg-tamadánk ötet. Néhány órákig keményenn lövöldözénk egymásra, a' nélkül, hogy vagy mi vagy a' Frantziák, meg-mozdultunk vólna helyünkből; mig Hotze is Seregével bal oldalunkra érkezett, és az ellenségnek jobb szárnyát oldalaslag meg-tamadta. E' vala azon fontos óra, mellybenn Hotze, Károllyal magát öfzfze-kaptsolá. — Ekkor, két tűz között találván magát az el bámúltt ellenség, neki futamodott, és mi Hotzéval egygyesülve, hegyről hegyre, völgyből völgybe, falukonn, Városokonn ke-

H h h

refztül, dob és síp szóval, lobogó zászlókkal, mint a' meg-rettentt Özek' seregét a' Vadászok úgy hajtánk az ellenséget Winterthúron túl egy, és Zürchen innen három óránnyira, — Tökéletesen győztünk, de vesztettünk is. Regementünknek, melly tsak délután érkeze igazán a' melegébe, 4 sebbe esett Fő-Tisztje, és 137 hóltt, és meg-sebesedett Katonája vagyon. De nem is lehet másként ezen hegyes Országban, a' hol hatszor nehezebb meg-támadni, mint sem magát óltalmazni. — Én, hálá Istennek! még élek, és ép vagyok. — Sokat vesztettek a' Frantziák is, kivált sok fogatott el közzülök. Ezen éjtzakán egész Zürichig ment vissza az ellenség, és Hotze annyira ment előre. — Zürchtől fogva egész Bádénig, erős sántzaik vagynak a' Frantziáknak; ezeknek meg-vétele, sok munkába, sok halálba fog telleni, kivált ha ostromolnunk kell azokat. De ám, ha egyszer ezekenn túl leszünk, akkor Helvétziát már a' miénknek tarhatjuk. — Adjon Isten szerentsét!!

„A' Zürchi Kánton Lakosai közzül sokakat el tsábítottak a' Fr — ák, kikhez azomban már most még siatsenek bizodalommal: azért is, útonn, mindenfelől négyfzeg formábann körül fogva (quarréebann) vezetik őket a' Fr — ák; a' tüzbenn pedig kártátsokkal állanak hátok megett, 's úgy kényszerítik őket, az ellenünk való lövöldözésre: mindazáltal, hogy a' tsupa rettentés meg ne tartsa őket továbbra is a' tulajdon Hazájok ellen való ellenségeskedésben: ez okon Károly Fő-Hertzeg is, a' ki már két ízbeli Hir-

detményeibenn buzdította őket, a' véle való magok egygyesítésére, önnön Hazájok javáért: 's meg-fenyegette arra az esetre, ha az ellenség társaságabann hadakoznak: már ma rettentő példát is adott, Mások' tanúságára: agyon lövetvén két olly el fogott Parasztokat, a' kik reánk löttek."

„Ki nem mondhatom, melly fáradtságos a' hadakozás ebbenn a' hegyes Országabann, a' hegyek' hágása miatt.

Károly Fő-Hertzeg' újabb Tudósításai.

Zürch (Tigurum) Városa körül, és benn a' Városabann, sokkal több ágyút hagyott hátra siettségéabenn az ellenség, mint sem elébb jelentődött völt. T. i. benn a' Városabann taláztatott özfzeséggel 105 külömbkülömbféle nagyságú hofszú ágyú; 14 haubitz; és 30 mozsár forma ágyú; a' környékbéli sántzokabann pedig, 25 hofszú; 's 3 haubitz: mind özfze, 177 darab.

Helvétziának azon Kántonait is el hagyta már az ellenség, a' mellyek egygy líneábann fekülznek a' Zürchi Kántonnal, Olasz Ország felé, úgymint: Schwyz, Glaris és Uri Kántonokat, 's Lucerna felé vonta el magát, melly Város va-la ülő helye a' Helvétziai öt Direktoroknak, és Törvényhoó 2 Tanátsoknak, 's a' melly Tigurum Városától 12 órányira esik Dél és Napnyúgot között, Bernától, Napkelet felé 14 órányira; 's Basileától Dél és Napkelet között, 19 órányira.

Az Olasz Országból ide érkezett újabb Tudósítások Szerént, két felől szándékoztak a' Miéink meg-támadni a' Génuai földön az ellenséget, mellynek egy része, el akarta vólt nyomni Modenától Gr. Hohenzollern Generálisunkat, Jún. 11-dikénn azért; hogy Macdonald, a' ki Nápolyból sietett Moreau' segítségére, annál bátorosabbann juthasson a' Génuai földre, 's egyesíthesse magát Moróval: de Gróf Hohenzollern, hatalmassann vízfőz-verte az ellene indúlt Fr. Seregzakaszt.

Hadi Környüállások,

(Külföldi Tudósítások Szerént)

1.) A' Tengeriek.

Spanyol-Országból 's nevezetessenn Kádixból írták Máj. 14-dikénn, hogy a' melly naponn Gibráltárnál által szállottak a' Fr — áknak 24 línei hajóik és egynehány Fregátjaik a' Földközi-tengerre: az nap (t. i. Máj. 5 dikénn) igen nagy szélvész vólt, és még is Kádix előtt járkált fel 's alá az Angl. Hajóssereg. Egy Fr línei hajó — le Censeur nevü — külön szakasztódván több társaitól a' szélvész által, igen közel vetődött az Anglusokhoz, kik azt üzöbe is vették, hanem a' Kádixi Kikötőhelyből segítséget kapott, 's oda vette bé magát. Máj. 10-dikénn egy Fr. Tengeri-Tifzt, Malagából érkezett írásokkal Kádixba, a' midön már egygy Angl. Hajó se' vólt Kádix előtt, 's! a' Spanyol

Hajóssereg Máj. 14-dikénn Gibráltár felé indúlt 17 (más Tudósítások szerént 19) líneai hajókkal.

Londonból írták Jún. 4-dikénn, hogy az Udv. Újságban az nap közönségesekké tett Híradások szerént: Vice-Adm. Lord Keith, Máj. 3-dikán megértette, Childers nevű Briggtől (kis hadi hajótól) és Succesz nevű Fregáttól, hogy a' Breszti Kikötőhelyből ki-indúlt a' Fr. Hajóssereg. Más nap valósággal Kádixnál is termett az említett Fr. Hajóssereg, 33 hadakozni való hajókkal. Lord Keith, ámbár csak 15 líneai hajókkal vólt: még is Kádix előtt fel 's alá járálva várta a' Fr — ákat: de azok meg elégedtek vele; hogy alkalmasint közel küldöttek hozzá; vizsgálódó hajókat: más nap pedig, semmi viadal nem történhetett, mert nagy szélvész vólt, 's a' szél éppenn a' száraz felé fútt. — Lord St. Vincent, a' ki Gibráltárnál állott (egynehány líneai hajókkal) Máj. 4-dikénn hírt vett a' fellyebb nevezett Briggtől, 's mindjárt megtette a' környülállásokhoz képest szükséges rendeléseket. — Contre-Admirális Whitsed, öt líneai hajókkal Lisbonánál vólt Máj. 16 dikánn, és reményleni lehetett, hogy Máj. 18-dikánn, Gibráltárhoz érkezhett.

Londoni magános Tudósítások szerént, Lord St. Vincent, négy líneai hajókat küldött segítségére Nelsonnak. — Parantsolatot vett Lord Bridport is, hogy mintegy 12 líneai hajót küldjön Gardner Admirális' kórmányozása alatt a' Földközi tengerre; maga pedig, Seregének több részével fogdostassa el a' Biskájai partok előtt ke-rengő ellenséges hajókat, 's a' Ferróli Spanyol

Hajósseregofztályt is, melly, az Aixi frantzia partnál tartózkodott, igyekezzen kézre keríteni. Whitsched, és Gardner Admirálisok el érkezésével, ötven lineai hajóknál többre vala nevedendő, Anglia' tengeri Seregének a' száma, a' Földközi-tengerenn.

Sziczília' partjainál Anglus Admirális Nelson tudósítást vévén Máj. 13-dikánn, a' Breszti Fr. Hajósseregről, tengerre indúlt Máj. 15-dik éjtfzakájánn, úz részszerént Anglus, részszerént Portugallus hajókkal; 's parantsolatot küldött minden más Anglus, Portugallus és Orofz hajókhoz is, mellyek a' Földközi és az Adriai tengerenn széllyel vóltak, hogy ő hozzá kaptssollyák magokat.

Magyar Ország.

Királyi Fő-Hertzeg Nádor-Ispányunk, Jún. 14-dikénn délutánn, Zimon és Belgrád között a' Száva' közepénn, beszéllgetést tartott a' Belgrádi Basával.

Máramaros Vármegyének Sugatogh nevű Helységébenn, egy új Só-bánya-ásáshoz kezdett Aprilis' eleinn, az ott lévő Bányász Fő Tiszt Pecz Ur, 's már Apr. 23-dikáig 14 ölnyi méjjségre vólt bé-ásva a' Bánya, a' melly napon, nagy czeremóniával fel is szentelődött az, és Sz. Adalbert bányájának neveztetett.

* * *

Igéretünk szerént meg-küldjük Sopron Vármegye' Le-írását, még azon Erd. Előfizetőinknek is, kik e' folyó fél esztendőbenn meg-szün-tették vólt járadni a' Hírmondót: de tsak a' jövő postánn, a' mikorra egészszenn ki lesz az nyomtatva.